

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok 2023/2024

Jméno studenta: Libor Kojzar
Studijní obor/zaměření: Ekonomická a regionální geografie
Téma bakalářské práce: Geografické faktory volební podpory koalice SPOLU ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021

Hodnotitel – vedoucí práce: RNDr. David Vogt, Ph.D.

Kritéria hodnocení: (1 nejlepší, 4 nejhorší, N-nelze hodnotit)

	1	2	3	4	N
A) Definování cílů práce	☒	☐	☐	☐	☐
B) Metodický postup vypracování práce	☐	☒	☐	☐	☐
C) Teoretický základ práce (rešeršní část)	☐	☒	☐	☐	☐
D) Členění práce (do kapitol, podkapitol, odstavců)	☐	☒	☐	☐	☐
E) Jazykové zpracování práce (skladba vět, gramatika)	☐	☒	☐	☐	☐
F) Formální zpracování práce	☐	☒	☐	☐	☐
G) Přesnost formulací a práce s odborným jazykem	☒	☐	☐	☐	☐
H) Práce s odbornou literaturou (normy, citace)	☐	☒	☐	☐	☐
I) Práce se zahraniční literaturou, úroveň souhrnu v cizím jazyce	☐	☒	☐	☐	☐
J) Celkový postup řešení a práce s informacemi	☒	☐	☐	☐	☐
K) Závěry práce a jejich formulace	☐	☒	☐	☐	☐
L) Splnění cílů práce	☒	☐	☐	☐	☐
M) Odborný přínos práce (pro teorii, pro praxi)	☐	☒	☐	☐	☐
N) Spolupráce autora s vedoucím práce a katedrou	☐	☒	☐	☐	☐
O) Přístup autora k řešení problematiky práce	☒	☐	☐	☐	☐
P) Celkový dojem z práce	☐	☒	☐	☐	☐

Do Portálu ZČU byl zadáný tento výsledek kontroly plagiátorství¹:

Posouzeno

Posouzeno - podezřelá shoda

Navrhuji klasifikovat bakalářskou práci klasifikačním stupněm:²

velmi dobře

Stručné zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně:³

Bakalářská práce Libora Kojzara se věnuje zajímavému tématu geografických faktorů ovlivňujících volební podporu koalice SPOLU ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR 2021 ve srovnání s podporou hnutí ANO. I přes stručnější pojetí mírně nad minimálním doporučeným rozsahem je práce poměrně informačně bohatá.

Dva cíle práce jsou definovány jasně (i když „Cíl“ se objevuje již v Úvodu v odlišném znění). Cíle doplňují i dvě výzkumné otázky a šest hypotéz, korespondujících se sledovanými proměnnými. Metodika je popsána

poměrně podrobně na více než 4 strany. U jednotlivých ukazatelů práce vhodně diskutuje spojitost s teorií konfliktních linií, volebními preferencemi, možná úskalí, omezení apod. Zvolené metody směřují ke splnění cílů při kombinaci jednoduchých metod tematické kartografie s korelační analýzou. Jisté výhrady lze mít k opomenutí kontextuálních faktorů uvedených v zásadách vypracování BP vedle faktorů kompozičních, kterým se práce věnuje především, ovšem to bylo dáno postupným upřesněním zaměření práce na nejpodstatnější faktory v celostátním měřítku. Extenzivní vizualizace všech proměnných může působit nadbytečně, ale má svůj význam pro přímé srovnání prostorových vzorců distribuce porovnávaných vysvětlujících proměnných s volební podporou SPOLU, jak uvádí i autor na s. 27. Na druhou stranu je srovnání map v práci obtížnější, pokud nemáme kartogramy s volební podporou hned vedle na téže stránce (byť k tomu lze použít při prohlášení originálu BP v PDF rozdělení obrazu.). Srovnání vztahu distribuce dvou proměnných v jedné mapě by bývala umožnila prostorová autokorelace typu BLISA, resp. geograficky vážená regrese, již ovšem spíše nad rámec této práce. Autor však kvalitně shrnuje srovnání v textu. Hodnocení přesnosti předvolebních výzkumů v části 3.1.1 je z geografického pohledu spíše nadbytečné, i když zajímavé. Místo skupiny 15-64 let šlo možná sledovat spíše podnikatelskou aktivitu.

Práce využívá pouze 38-40 zdrojů (resp. spíše 33-35 při odečtení opakujících se dílčích položek z VDB ČSÚ), což je na úrovni BP ještě postačující. I tak nechybí řada zahraničních textů, ačkoli i vzhledem k tématu převládají ty české (nepříliš vhodné časté využívání prací Hlouška – např. na s. 20 několik odstavců po sobě). Jisté výhrady mám k aktuálnosti některých publikací, zejména těch přibližujících český kontext. K neaktuálnosti přímo vybízí např. název kapitoly „2.3.1 Další autoři na konci 20. století“. Bylo možné čerpat z aktuálnějších politicko-geografických a politologických prací týmu kolem (jinak citovaného) T. Kosteleckého, ale i třeba práce nezmíněných politologů S. Balíka či volební geografii blízkého T. Lebedy a dalších. Zařazení představení SPOLU do teoretické části (místo začátku praktické či samostatné části) je sporné, případně mělo být v teoretické části až na konci. V části 2.1 nebylo nutné rozebírat některé technické záležitosti volebního procesu na základě informací MVČR tak podrobně.

Bohužel se v práci se zdroji vyskytují občasné formální nedostatky. Objevují se drobné odchylky od citační normy APA 7 v seznamu zdrojů (chybějící & či kurzíva v názvu publikace). Citace „Hloušek, V. (2007).“ ze s. 52 je chybně rozdělena se zbytkem až na s. 53 dole. Závažnějším nedostatkem je absence v textu odkazovaných publikací jako „(Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, n.d.)“ (s. 12), na s. 48 „Nového (2012)“ či „(Vodová, 2013)“. Na s. 27 je zmíněna „klasifikace od Evanse (1996)“, též v seznamu chybějící, ale zřejmě jde o nesprávně uvedenou převzatou citaci z později odkazovaného zdroje. „(Buchtík, 2021)“ na s. 30 není v seznamu zdrojů, ovšem zde je to zřejmě dáno nepřesnou citací rozhovoru, když je řádně citován pouze autor novinového článku „(Kubant, 2021)“. Na s. 17, 24, 26, 49 je chybně uváděn „(Beyme, 1996)“ místo Von Beyme, na s. 21 „(Evans & Andersen, 2004)“ místo 2006, na s. 22 „Duchem a Stevensonem (2008)“ místo 2006 apod. V metodice je odkazováno na Esri (2020) v podobě webu k ArcGIS Pro starší verze 2.5. Odkazovaná stránka se ale netýká přímo popisovaného postupu klasifikace. U map je zdroj geodat jen v tiráži jako název geodatabáze bez vrocení. Není také uveden zdroj informací posledního odstavce na s. 38.

V seznamu zdrojů není rozlišeno písmenem několik položek ČSÚ (2021), i když je šlo možná uvést souhrnně. V textu se ale místy objevuje odkaz na ČSÚ (2021) chybně ve smyslu volebních výsledků (např. na s. 12-13 či 32), které přitom práce v seznamu cituje jako „Volby“. Uváděno je i ČSÚ (2022) (s. 23, 25) nebo (n.d.) (s. 45), ač tyto položky v seznamu nejsou. Zavádějící je tvrzení metodiky: „data byla získána z ČSU a volby.cz“ (s. 26), když i volby.cz spravuje ČSÚ. Na s. 13 je název ČSÚ v odkazu i rozepsán, ač to neodpovídá citaci v seznamu.

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

Na s. 11 se opakuje dvakrát „(Hloušek, 2007)“. Překlepy jsou i v citaci na s. 53: „Ministerstvo vnitra ČR (2021). olby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021Dostupné“. V anglickém abstraktu nebylo nutné ponechávat odkaz na automatický překladač, i když zde mohly být oprávněné etické motivy.

Práce je logicky členěna do kapitol. Ve formální úpravě se ovšem vyskytují drobné nedostatky. Kapitola Metodika měla být číslována. Občas se vyskytuje nekonzistentní šíře mezer mezi odstavci (s. 14, 17). Na konci str. 25 zůstal nadpis náležící k dalšímu odstavci. Podobně zdroj tab. 2 „ujel“ na další str. (s. 46-47). Části 3.2-3.9 mohly mít stručnější názvy, navíc ne zcela vhodně hned nad podobně nazvanými mapami. V kapitole 2.2.1 možná šlo dílčí body programu s vlastními nadpisy uvádět jako řádně číslované podkapitoly, i když by to už číslování a Obsah komplikovalo.

Vítám zařazení množství map (kartogramů), vyčleněných do samostatné kategorie objektů. Mám k nim pouze drobné formální připomínky. Měřítko mohlo být ještě jednodušší a méně výrazné. Hustotu zalidnění šlo zaokrouhlit na celé osoby. U map za obce možná nemusely být zobrazeny poněkud rušivé hranice, ale mapy jsou i tak čitelné. V mapách 4-5 (částečně i 8-9) není vhodně zvolena analogická stupnice, kdy jiná barva prvního intervalu působí intuitivně stejně či více intenzivně oproti druhému. Písmo tiráže mohlo být menší. U mapy 18 nejsou všechny intervaly za okresy využity, ale to je dáno zachováním stupnice jako v mapě 19 za obce.

Obrázky a tabulky jsou vzhledem k nízkému počtu zařazeny do jednoho seznamu. Poněkud matoucí je ale společné číslování položek, kdy po obr. 1 následuje tab. 2. Přehlednost práce zvyšuje seznam zkratk, u ANO, TOP09, či KDU-ČSL ale chybí slovní popis významu, byť u prvních dvou jmenovaných položek se v praxi nepoužívá.

Autor pracuje obstojně s odbornou terminologií, ale např. na s. 18 se objevuje „strategické pozicionování“, zatímco v poznámce „pozicování“ a na s. 19 „stranické pozicování“. Na s. 26 používá pro srovnání volební účasti územních jednotek s celostátním výsledkem výraz „změna“ místo „odchylka“ či „rozdíl“.

Formální a jazyková úroveň práce je jinak celkově kvalitní, ovšem v některých částech je znát hektičtější dokončování. Objevují se drobné chyby v interpunkci či skloňování („Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky“ – s. 7, „napříč celou Českem“, s. 8 – zde možná vlivem neúplné opravy z politického názvu státu, který ale jinde nevhodně zůstal), vynechaná či nadbytečná slova nebo typografické chyby („13,80 %(ČSÚ“ na s. 38). V textu jsou opakovaně odkazy na číslované mapy zmiňovány ve formě, jako by číslo mapy vyjadřovalo počet obcí: „Z mapy 9 obcí“ (s. 38), podobně jsou zvláště označovány okresy s podporou určitého uskupení: „Průměrný podíl pro ANO okresy“ (s. 40). Některé formulace jsou zbytečně překombinované: „podíl počtu obyvatel“ v hypotéze 5 (s. 10), podobně na s. 25 a v názvu kapitoly 3.7 a map 14-17, „Může to být způsobeno například kladnou politikou vůči podnikatelům (Programy do voleb, 2021) anebo voličským průkazům“ (s. 32), „oblasti s vyšší koncentrací osob s pouze základním vzděláním/žádným vzděláním jsou méně kvalifikovaní“ (s. 40) atd.

Lze mít i drobné faktografické připomínky. Na s. 7 je zmíněno, že ANO vládlo se sociálními demokraty v letech 2017-2021, ale ve skutečnosti byli v koalici i v předchozím volebním období, byť s premiérem z tehdejší ČSSD a s KDU-ČSL. Na s. 14 se uvádí: „I když se jednalo v pořadí až o „druhý nejsilnější subjekt“ SPOLU v čele s Petrem Fialou sestavilo vládu za pomoci koalice PirSTAN,“ ačkoli koalice SPOLU podle procentní podpory vyhrála, jak autor sám později uvádí na s. 30. Tvrzení na s. 31 by mohlo mylně navozovat dojem většinového volebního systému: „SPOLU získalo celkově 32 okresů a ANO získalo 45,“ i když jde zjevně jen o nešťastné

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

vyjádření. V případě některých okresů s „vítězstvím“ ANO mimo pohraničí je nutné brát v úvahu, že jde o „bašty“ PirSTAN (např. Kolín), kde tato koalice ubírala voliče SPOLU, ačkoli dohromady měly třeba větší podporu oproti ANO než jinde. To by bývalo mohlo odhalit sledování kontextuálních faktorů. Při interpretaci vyhodnocení hypotézy 3 je možná třeba rozlišovat vliv plošného zvýšení či snížení volební účasti, kdy záleží na tom, proti komu či pro koho a kde se voliči více zmobilizují, a stabilnější územní diferenciaci volební účasti, související s dalšími faktory.

Automatická kontrola plagiátorství ukázala jen minimální shodu s jinými pracemi danou citacemi podobné literatury či využíváním podobné terminologie, ovšem bez doslovné shody.

Závěr práce vhodně, i přes výše zmíněné jazykové nedostatky, shrnuje výsledky a vyhodnocení hypotéz, přičemž alespoň v omezené míře nahrazuje i chybějící diskusi výsledků, i když poznatky šlo hlouběji rozebrat v kontextu teoretického rámce. Odpověď na první výzkumnou otázku mohla být konkrétnější i z hlediska konkrétních proměnných. Bylo možné nastínit i možné směry dalšího výzkumu a diskutovat případné problémy.

Bakalářská práce Libora Kojzara i přes některé převážně formální nedostatky vytyčené cíle zdařile splňuje a přináší zajímavé poznatky o geografických faktorech volební podpory (jakkoli např. nepotvrzení třetí hypotézy bylo očekávatelné), ilustrované mapovými výstupy a podložené i korelační analýzou, s výsledky shrnutými v přehledné závěrečné tabulce. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku (lepší) 2, přičemž mé konečné hodnocení ovlivní i průběh obhajoby.

Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě⁴:

- 1) Na s. 21 nahoře se zabýváte „fluidními a proměnlivými konfliktními liniemi, které jsou výsledkem aktivního působení politických stran, ale v současnosti i třeba zahraničních vlád a na ně napojených aktérů v rámci hybridních válek (Hloušek, 2007).“ Opravdu již Hloušek hovořil o hybridních válkách?
- 2) Je možné pozorovat ve smyslu závěrečné úvahy na s. 23 vliv geografické diferenciaci dopadů pandemie COVID-19 na geografickou diferenciaci volební podpory koalice SPOLU vs. hnutí ANO?
- 3) Co mohlo vést Kosteleckého et al. (2015) (citovaného na s. 26 či 48) k poznatku o vyšší volební účasti v oblastech podporujících levici a co působí naopak proti tomu? Jak byste charakterizoval oblasti s vysokou a nízkou volební účastí v Česku (viz kapitola 3.9)?

V Plzni, dne 28. května 2024

Podpis hodnotitele

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.